

Stanowisko Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość w Radzie Powiatu w Świdnicy w sprawie przedłożonego przez Zarząd Powiatu projektu uchwały budżetowej powiatu na 2026 rok wraz z Wieloletnią Prognozą Finansową na lata 2026-2030.

Wysoka Rado, przedłożony dzisiaj pod obrady projekt budżetu powiatu na rok 2026 Klub Radnych PiS rozpatrzył na swoim posiedzeniu w dniu 29 grudnia br. w odniesieniu do innych działań zarządu, które łączą się z tym ważnym dokumentem i które przedstawiają się następująco.

W projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok określono kolejny raz tę samą kwotę budżetu po stronie dochodów i wydatków, tym razem w wysokości 317 855 232 zł (przed autopoprawką). Zastosowano ponownie ten sam schemat rzekomo zrównoważonego budżetu, jednak tym razem w mniejszej o prawie 8 mln zł od pierwotnie zaplanowanych dochodów i wydatków budżetu na rok 2025, który rok wówczas zaplanowano na 325 758 753 zł. Tak jak w latach poprzednich nie podano uzasadnienia tego stanu rzeczy, za to kolejny raz odkrywczo i tajemniczo stwierdzono, że zaplanowano równowagę budżetową. W ocenie naszego klubu sytuacja ta świadczy o ciągłym braku polityki budżetowej zarządu, gdyż celem samym w sobie nie powinna być równowaga budżetu lecz realizacja konkretnych działań i zamierzeń. Przy autentycznym podejściu zadaniowym kwoty budżetu po stronie dochodów i wydatków nigdy nie powinny się równoważyć (i to w dodatku w kolejnych latach), gdyż po prostu zależą od wielu zmiennych. Zamiast porządnego i dokładnie przeanalizowanego materiału otrzymujemy kolejny przykład dokumentu, którego podstawowym celem jest uzyskanie efektu rzekomej gospodarności zamiast sprawnego realizowania celów, których ponownie nie nakreślono. O braku realności budżetu świadczą wprowadzane praktycznie na każdej sesji Rady Powiatu zmiany do planu budżetu, gdzie każde pojawiające się źródło finansowe są od razu wydawane na wcześniej niezdefiniowane cele, czego mamy przykład choćby podczas dzisiejszej sesji.

Należy zauważyć istotne strukturalne zmiany w planie dochodów i wydatków powiatu na 2026 roku. Oprócz niższych o prawie 8 mln zł dochodów i wydatków w porównaniu do planu na 2025 rok, struktura i dynamika zmian rok do roku jest wyjątkowo niekorzystna dla naszego samorządu i z tego powodu jest warta odnotowania. Po stronie dochodów jeszcze w zeszłym roku zaplanowano, że stosunek dochodów majątkowych do dochodów ogółem wyniesie 15,10% a obecnie w budżecie 2026 r. w/w wskaźnik ma spaść do wartości zaledwie 5,26%, co w zaplanowanych kwotach oznacza spadek dochodów majątkowych z 49 204 144 zł w 2025 r. do 16 736 324 zł w 2026 r. Nie inaczej jest po stronie wydatków widocznych w spadku wskaźnika relacji wydatków majątkowych do wydatków ogółem z 18,60% w 2025 r. do 8,18% w 2026 r., co w konkretnych kwotach oznacza spadek wydatków majątkowych z 60 597 903 zł w 2025 r. do 26 000 679 zł w 2026 r. W praktyce powyższa ujemna dynamika wydatków majątkowych oznacza spadek wydatków np. w tak ważnym dla mieszkańców dziale 600 (Transport i łączność) z 43 380 033 zł w 2025 r. do 6 198 891 zł, co oznacza zmniejszenie środków na inwestycje drogowe

z zaplanowanej na 2025 rok kwoty ok. 40 mln zł do zaledwie ok. 6 mln zł w roku 2026 ... z czego większość (ok. 5 mln zł) pochłonie w dodatku zadanie niewykonane w 2025 roku, którego wykonanie przedłużono na rok następny. Przyczyn tego stanu rzeczy można znaleźć w słusznym i „rozbrajającym” cytacie z treści uchwały budżetowej wskazującym, że: *„różnica między planem na 2026 r. a przewidywanym wykonaniem 2025 roku wynika przede wszystkim ze zmniejszenia planu wydatków o charakterze inwestycyjnym, co jest wynikiem zakończenia naborów z Rządowego Funduszu „Polski Ład”: Program Inwestycji Strategicznych oraz Rządowego Funduszu Odbudowy Zabytków, brakiem informacji o uzyskaniu dofinansowania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg oraz zmniejszeniem środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW)”*.

Należy także odnotować, że w 2026 r. powiat poniesie koszty finansowe na obsługę swojego długu w wysokości 1 481 897 zł, co stanowi wprawdzie spadek z 2 250 191,00 zł poniesionych w roku poprzednim, ale i tak w relacji do kwoty wykupowanych obligacji w 2026 wynoszącej nadal 5 000 000,00 zł (dwie transze 2 + 3 mln zł) stanowi pokaźną wartość. Powyższe kwoty wydatkowane na obsługę długu warto zestawić dla przykładu np. z wydatkami na rezerwę celową przeznaczoną na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, która wynosi zaledwie 445 000,00 zł. Relacja kosztów finansowych ponoszonych na obsługę długu w wysokości 29,63% do wielkości spłaty kwoty głównej zadłużenia w rozrachunku rocznym świadczy nadal o dużym zadłużeniu budżetu powiatu i niskiej możliwości spłaty zobowiązań głównych, co z kolei przekłada się na niezaplanowanie wystarczających wydatków na inne ważne obszary działalności powiatu.

Obawę budzi także w projekcie uchwały budżetowej upoważnienie Rady Powiatu do zaciągania przez zarząd kredytów i pożyczek oraz kolejnych emisji papierów wartościowych na pokrycie występującego w trakcie roku budżetowego przejściowego deficytu budżetu do wysokości do 6 000 000,00 zł bez określenia maksymalnego okresu ich spłaty i maksymalnej wysokości kosztów finansowych, co rodzi nasze podejrzenie o możliwość zaciągania na lata przyszłe kolejnych zobowiązań realizowanych na wspólny koszt przez obecny zarząd powiatu nierealizujący żadnych projektów strategicznych o charakterze rozwojowym.

Dużą obawę budzi również ponowne niezaplanowanie dochodów ze sprzedaży majątku powiatu (zero zł). Kolejny raz podkreślamy, że sytuacja ta w zestawieniu z obserwowanymi działaniami zarządu w tym obszarze świadczy o braku polityki w tym zakresie lub o świadomym działaniu polegającym na niezadawaniu celów i zadań oraz w efekcie wyeliminowaniu konieczności rozliczenia się z ich realizacji. Dowody takiego działania widzieliśmy choćby w 2024 roku na przykładzie zrealizowanych sprzedaży nieruchomości zlokalizowanych przy ul. Kościelnej 28 i 30 po nierynkowych cenach, które są nadal przedmiotem badania przez stałe komisje Rady Powiatu. Sytuację tę obrazuje także przedstawiony projekt budżetu, mający prawdopodobnie na celu kontynuację praktyk polegających na ponownym nieplanowaniu sprzedaży majątku, a następnie realizacji w tracie roku budżetowego nienagłośnionych sprzedaży wybranych nieruchomości. Nasz klub oczekuje na wyniki kontroli sprzedaży wskazanych nieruchomości przez powiatową Komisję Rewizyjną.

Zarząd powiatu w celu zbilansowania budżetu w części bieżącej zgodnie z regułą wydatkową opisaną art. 242 ustawy o finansach publicznych, kolejny raz zaplanował w przychodach dodatkową kwotę 5 mln zł pochodzącą z wolnych środków, definiowanych w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego wynikająca z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Powyższa kwota tak jak poprzednio ma zostać przeznaczona na wykup dwóch serii obligacji na łączną kwotę 5 mln w 2026 r. W przedstawionej w roku poprzednim Wieloletniej Prognozie Finansowej zarząd powiatu przedstawił do podjęcia Radzie Powiatu zaakceptowany później projekt uchwały, w której zawarł informację, że od roku 2026 zadłużenie powiatu będzie spłacane z nadwyżek

budżetowych a nie z wolnych środków. W budżecie powiatu na 2026 rok nie widzimy ani nadwyżki budżetu, ani tym bardziej spłaty z jej tytułu zobowiązań powiatu..... a wskazana sytuacja jest dowodem na niską wiarygodność dokumentów przedstawianych organowi stanowiącemu przez organ wykonawczy i powinna skłonić Radę Powiatu do większej rezerwy wobec składanych deklaracji i projektów uchwał. **Ponadto należy kolejny raz stwierdzić, że zastosowanie przez powiat fakultatywnej możliwości zwiększenia przychodów po stronie bieżącej o środki własne w wysokości 5 mln zł w celu spełnienia reguły wydatkowej zgodnie z art. 242 ustawy o finansach publicznych wskazuje na problem powiatu w zapewnieniu dochodów w części bieżącej budżetu na kolejny 2026 rok.**

Podsumowanie.

Przedstawiony przez zarząd powiatu projekt budżetu na 2026 przedstawia obraz stagnacji powiatu oraz braku jego rozwoju. Budżet zamiast rosnąć, kurczy się. Z powodów wyczerpania się poprzednich programów rządowych drastycznie maleją powiatowe wydatki majątkowe przeznaczone na inwestycje, które zamiast rosnąć maleją. Jak w soczewce widoczny jest w budżecie brak nowych krajowych i unijnych programów wsparcia przeznaczonych do współfinansowania samorządów w obszarze infrastruktury, tak potrzebnej do obsługi potrzeb mieszkańców naszego powiatu.

Nie widać także wyraźnej poprawy w zwiększeniu kwot na zarządzanie kryzysowe, ochronę przeciwpowodziową i cały obszar związany z bezpieczeństwem powiatu. Nie funkcjonuje w zadowalający sposób służba zdrowia, zawieszana jest działalność jednego z najbardziej potrzebnych naszym mieszkańcom Oddziału Neurologii z Pododdziałem Udarowym w Regionalnym Szpitalu Specjalistycznym „Łatawiec” a za to kwitnie nawet w tym obszarze polityka kadrowa spod znaku lokalnej polityki i przynależności partyjnej.

Warta kolejny raz podkreślenia jest niewłaściwa lub celowo prowadzona od lat gospodarka nieruchomościami powiatu, charakterystyczny brak planu sprzedaży majątku oraz ukrywanie przed radą transakcji mieniem w trakcie roku budżetowego! Przykład i fragment tego szerszego działania widzimy kolejny raz w przedstawionym projekcie budżetu, w którym brak zaplanowanych dochodów ze sprzedaży majątku uruchamia brak sprawozdawczości zarządu wobec Rady Powiatu w tym obszarze oraz w efekcie powoduje sprzedaż nieruchomości po zaniżonych i nierynkowych cenach, ze szkodą dla budżetu samorządu.

Z powyższych powodów klub radnych PiS w Radzie Powiatu w Świdnicy nie poprze przedstawionego projektu budżetu Powiatu Świdnickiego na 2026 rok!

W imieniu klubu radnych PiS w Radzie Powiatu,
Roman Etel – przewodniczący klubu